

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR KAMPÜS RAPORU

2020

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	2
TEŞEKKÜR	4
GİRİŞ	5
1. KAMPÜS YERLEŞİMİ VE ALTYAPI.....	8
2. ÜNİVERSİTE’NİN MEVCUT DURUMU.....	10
2.1 Enerji ve İklim Değişikliği	10
2.2 Atık.....	14
2.3 Su	18
2.4 Ulaşım.....	19
2.5 Eğitim ve Araştırma	20
3. STRATEJİ, HEDEF VE POLİTİKALAR	23
3.1 Enerji ve İklim Değişikliği	23
3.2 Atık.....	24
3.3 Su	25
3.4 Ulaşım.....	26
3.5 Eğitim ve Araştırma	26
4. SONUÇ	28
EKLER:	29
EK-1 Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğü Yönergesi	29
EK-2: 330 m ² ’lik Geçici Atık Deposu Mimari Plan ve Detayları	34

ÖNSÖZ

Küresel ölçekte yaşanan hızlı kentleşme, sanayileşme ve nüfus artışı son yıllarda ciddi çevresel sorunlara yol açmaktadır. Birleşmiş Milletler (BM) tarafından geliştirilen Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (2016), ortaya çıkan sürdürülebilirlik temelli bu çevresel sorunlar için tedbir alınması gereken noktaları vurgulamaktadır. Ancak bu tedbirlerin küresel boyutta olumlu bir yaygın etki meydana getirmesi ancak bireysel farkındalıklar ve gerçekleştirilecek eylem planları ile mümkün olmaktadır. Bizler Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi olarak bu problemin bilimsel bir sürdürülebilirlik anlayışıyla, kapsamlı, planlı bir iş birliğiyle üstesinden gelinebileceğini biliyoruz. Kampüs yerleşimimizin, altyapımızın, enerjimizin, su kaynaklarımızın ve ulaşımımızın sürdürülebilir olması için titizlikle çalışıyoruz. Bu nedenle yeni planlamalar yapılırken attığımız tüm adımlar, sürdürülebilirlik anlayışından hız almakta ve doğayla uyum içinde olmayı amaçlamaktadır. Bugün gelinen noktada ise Üniversitemiz “Sürdürülebilir Yeşil Kampüs” hedeflerine yönelik önemli bir alt yapı oluşturma hedefiyle kayda değer bir ivme yakalamış durumdadır.

Bu çerçevede ilk olarak; 2018 - 2019 döneminde Tehlikeli Atık Geçiçi Depolama Merkezimizi açtık ve Mühendislik Fakültesi önünde Açık Hava Sinemamızı ve rekreasyon alanımızı öğrencilerimizin ve personelimizin kullanımı için tamamladık. 2020 yılının Eylül ayında Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını gözeterek, **Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğü'nün** kuruluşunu gerçekleştirdik. Akabinde ise ekolojik ayak izimizi azaltmaya yönelik **Enerji ve İklim Değişikliği, Su, Atık ve Ulaşım** alanlarında “**Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Politika**” belgemizi yayınladık.

Sıfır Atık Hedeflerimizi gerçekleştirebilmek için üniversitemizde ve ülkemizin farklı üniversitelerinde görev yapan akademisyenlerin katılımı ile farkındalık eğitimleri gerçekleştiriyoruz. Ayrıca her haftanın bir günü çevrimiçi **Sürdürülebilirlik Farkındalık** eğitimlerimiz kapsamında personelimizi ve öğrencilerimizi sürdürülebilir çevre konusunda bilgilendirmekteyiz. Bu etkinliklerin akabinde ise eğitim videolarını yesilkampus.mu.edu.tr web sayfamızdan ve MSKU greencampus YouTube kanalımızdan paylaşıyoruz. Kampüs içinde oluşan atık miktarını azaltabilmek için Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğü'ne bağlı **Sıfır Atık Yönetimi Birimi** kuruluşunu gerçekleştirdik. Bu anlamda Üniversitemizin

stratejik hedefleri arasında da yer alan **Green Metrics** başvuruları için gerekli olan sürdürülebilir alt yapının tamamlanmak üzere olduğunu görmekteyiz.

Bütün bu hedefler ve faaliyetler neticesinde, üniversitemizden mezun olan öğrencilerin kendi sosyal hayatlarında da çevre bilinci yüksek, duyarlı bireyler olarak buldukları ortamlarda rol model olmalarına imkan sağlanacağına inanıyoruz. Muğla Sıtkı Üniversitesi olarak gelecek nesillere yaşam kalitesi yüksek, çevre dostu bir kampüs mirası bırakma ve bu bilinci taşıyan nesiller mezun etme motivasyonumuzu her daim bir adım ileriye taşıyarak sürdürmeye devam edeceğiz. Nitekim şuan okumakta olduğunuz rapor, bu kapsamda bugüne kadar büyük bir titizlikle gerçekleştirdiğimiz çalışmaların bir özeti ve gelecekte atacağımız adımlara ışık olma niteliği taşımaktadır.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Rektör

Prof. Dr. Hüseyin Çiçek

TEŞEKKÜR

Bu raporun hazırlanmasında ve bu sürecin bu noktaya ulaşmasında yoğun emekleri olan Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Komisyon üyelerine, Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğü'nün kurulması aşamasında destek veren Hukuk Müşavirliği ve Mevzuat Komisyonuna, ihtiyaç duyulan her noktada destek sağlayan Yapı İşleri ve Teknik Daire ile İdari ve Mali İşler Başkanlarına ve ekiplerine Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi adına şükranlarımı sunuyorum.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Rektör
Prof. Dr. Hüseyin Çiçek

GİRİŞ

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, 1992 tarihinde kurulmuştur. Üniversitemizin kuruluşunda Fen-Edebiyat, Su Ürünleri, Teknik Eğitim, İktisadî ve İdarî Bilimler Fakülteleri, Fen ve Sosyal Bilimler Enstitüleri, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu yer almıştır. Muğla'daki ilk yükseköğrenim birimleri ise 1975 yılında Ankara İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisine bağlı olarak kurulmuş, 1982 yılında ise Dokuz Eylül Üniversitesine bağlanmış olan Muğla İşletmecilik Yüksekokulu ile 1989 yılında Dokuz Eylül Üniversitesine bağlı olarak kurulmuş olan Muğla Meslek Yüksekokuludur. Üniversitemizin kurulmasıyla Muğla İşletmecilik Yüksekokulu İktisadî ve İdarî Bilimler Fakültesine, Muğla Meslek Yüksekokulu da Üniversitemize bağlanmıştır. 1993 yılı iki aktif fakülte ve iki meslek yüksekokulu ile okulumuzun ilk öğrencilerini aldığı akademik yıl olmuştur.

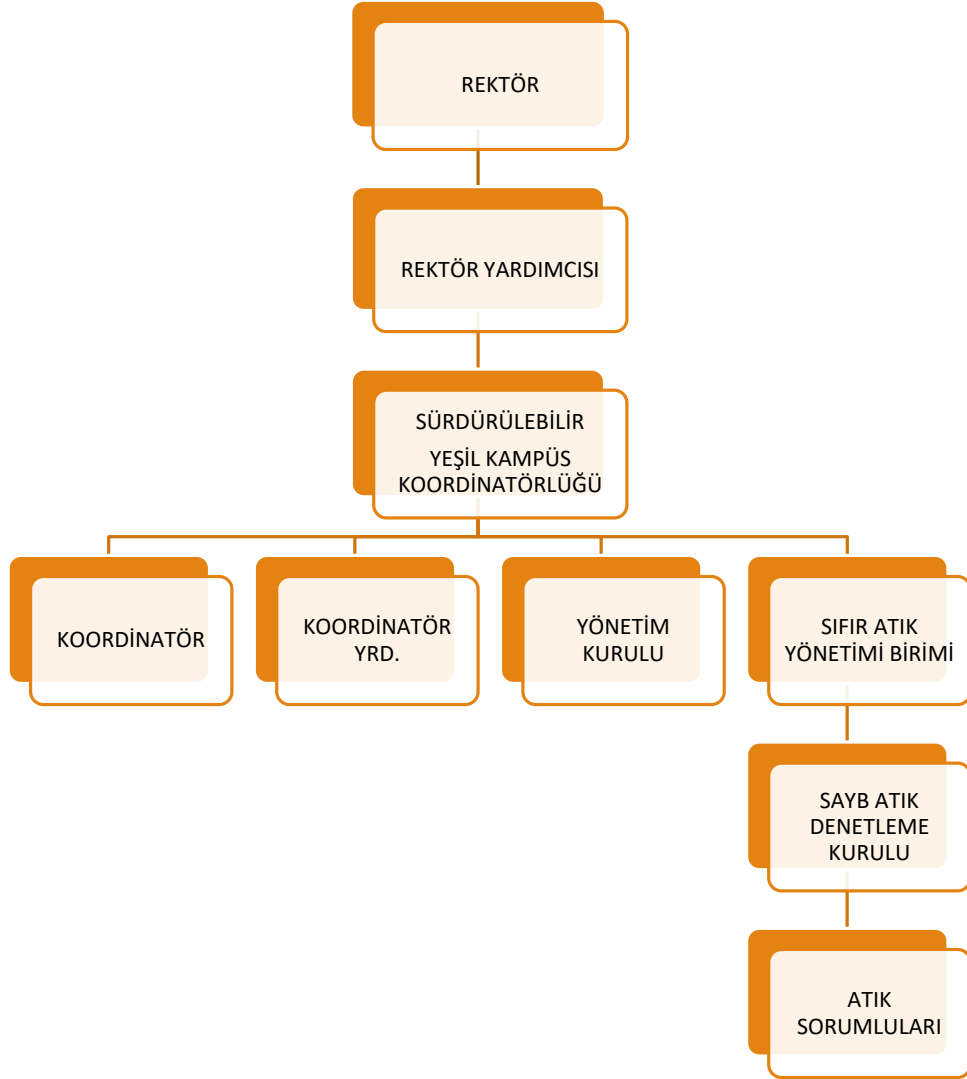
Şekil 1: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Kötekli Kampüsü Genel Görünüş

Fen-Edebiyat Fakültesi ve Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu 1992 yılında, Fen Bilimleri Enstitüsü ve Sosyal Bilimler Enstitüsü 1994 yılında, Ula Ali Koçman Meslek Yüksekokulu ve Ortaca Meslek Yüksekokulu 1994 yılında, Milas Sıtkı Koçman Meslek Yüksekokulu ile Spor Bilimleri Fakültesi (Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu) 1995 yılında, Sağlık Bilimleri Fakültesi (Muğla Sağlık Yüksekokulu), Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (Marmaris Sağlık Yüksekokulu) ve Teknik Eğitim Fakültesi 1997 yılında, Fethiye Ali Sıtkı Mevheret Koçman Meslek Yüksekokulu 1998 yılında, Dalaman Meslek Yüksekokulu 1999 yılında,

Eğitim Fakültesi ile Turizm Fakültesi (Turizm ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu) 2001 yılında, Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi (Fethiye Sağlık Okulu) 2002 yılında, Güzel Sanatlar Fakültesi, Su Ürünleri Fakültesi ve Yatağan Meslek Yüksekokulu ise 2004 yılında, Mühendislik Fakültesi ile Datça Kazım Yılmaz Meslek Yüksekokulu 2006 yılında, Eğitim Bilimleri Enstitüsü 2010 yılında, Tıp Fakültesi, Edebiyat Fakültesi, Fen Fakültesi, Teknoloji Fakültesi ve Köyceğiz Meslek Yüksekokulu 2011 yılında, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bodrum Denizcilik Meslek Yüksekokulu ve İçmeler Turizm Meslek Yüksekokulu 2012 yılında ilk öğrencilerini almıştır. Yabancı Diller Yüksekokulu (Sıtkı Koçman Yabancı Diller Yüksekokulu) 2005 yılında eğitim-öğretim faaliyetlerine başlamıştır. Fethiye İşletme Fakültesi 2014 yılında, Dalaman Sivil Havacılık Yüksekokulu 2017 yılında, Mimarlık Fakültesi, Milas Veteriner Fakültesi, Kavaklıdere Şehit Mustafa Alper Meslek Yüksekokulu ve Seydikemer Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu 2018 yılında ilk öğrencilerini almıştır. Dış Hekimliği Fakültesi, İslami İlimler Fakültesi ve Fethiye Ziraat Fakültesi kurulmuştur.

Kurulduğu günden bu yana, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi ülkemizin sosyo-kültürel, bilimsel ve teknolojik gelişmesine katkıda bulunma, yüksek kalitede yükseköğrenim ve araştırma sunma amacıyla olmuştur. Sistematiik ve kapsamlı bir eğitim programı geliştirilmesi yeterli bir altyapı gerektirir fikri ile hareket eden Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 1994 yılında hızlı bir gelişme ve yatırım projesi başlatmıştır. Üniversitemizin bu çabalarına okulumuzun hamisi Sıtkı Koçman cömert mali katkılarıyla destek olmuştur. Sıtkı Koçman'ın desteklerinden dolayı, 2012 yılına kadar Muğla Üniversitesi olan kurumumuzun ismi 31 Mayıs 2012 tarih ve 28309 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan kararla Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi olarak değişmiştir.

Üniversite genelinde Sürdürülebilir Yeşil Kampüs çalışmaları doğrultusunda Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğü kurulmuştur ve Şekil 2' de ilgili yönetim şeması bulunmaktadır. Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğüne bağlı bir Sıfır Atık Yönetimi Birimi oluşturulmuştur ve bu birim kampüs içindeki her binada atanan Atık Sorumluları ile birlikte 1 Akademik ve atıkların toplanmasından sorumlu 1 kadrolu/ sözleşmeli personelden oluşan alt grupları koordine eder.

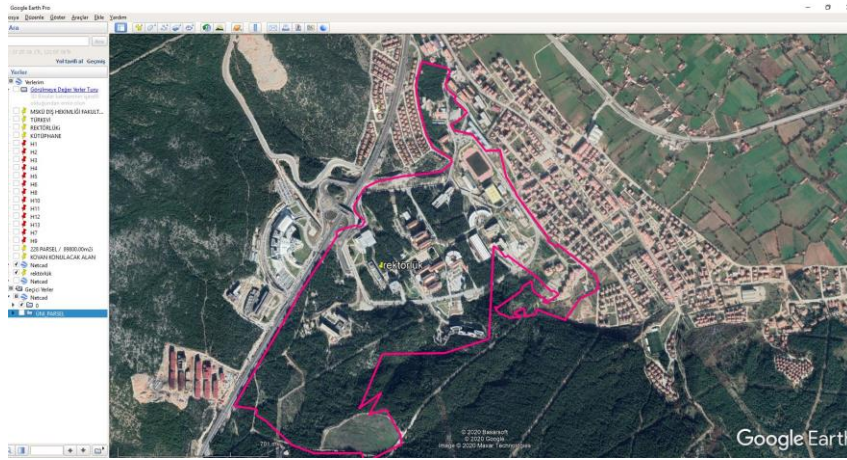

Şekil 2: Sürdürülebilir Kampüs Koordinatörlüğü ve Yönetim Şeması

1. KAMPÜS YERLEŞİMİ VE ALTYAPI

Üniversitemizin Muğla Mentеше, Köteklı'de bulunan Merkez (Köteklı) Kampüsünde 2020 yılı itibari ile toplam **22.887** kayıtlı öğrenci, **871** akademik personel ve **773** idari personel bulunmaktadır ve kampüs akademik binaları **70.141 m²** kapalı alan üzerine kurulmuştur. Şekil 3'de Köteklı Kampüsüne ait harita verilmiştir. Bu rapordaki veriler bu yıl için merkez kampüse odaklanarak hazırlanmıştır.

Şekil 3: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Köteklı Kampüsü (<https://harita.mu.edu.tr/>)

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi bugün 21 fakülte, 4 enstitü, 3 yüksekokul, 16 meslek yüksekokulu, 48 araştırma ve uygulama merkezi ile 208.000 metrekare kapalı alan üzerinde 44.607 öğrencisi, 1608 öğretim elemanı ve 827 idari personeliyle hizmet vermektedir (Şekil 4).

Şekil 4: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Kampüsleri (<https://harita.mu.edu.tr/>)

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi; lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimi veren kapsamlı bir kurumdur. Üniversitenin bulunduğu bölge Akdeniz İklim kuşağındadır. 18 adet farklı lokasyonda bulunan kampüsü mevcuttur. Merkez (Kötekli) Kampüsü, Menteşe ilçesi (Şehir Merkezi), Kötekli mahallesinde bulunmaktadır.

Üniversitemizin Muğla Menteşe, Kötekli’de bulunan Merkez kampüsüne ait yerleşim alan bilgileri Tablo 1’de verilmiştir. Bu bilgiler çerçevesinde eğitim ve öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirildiği (rektörlük, idari, öğrenci ve personel işleri gibi binalar dahil) vaziyete oturan toplam alan 366.440 m²’dir (Ormanlık Alan dışında kalan). Kampüsün oturduğu toplam vaziyet alanı 1224169 m²’dir. Kampüste orman dışında bulunan toplam açık alan 296.298 m² olup, açık alanın toplam alana oranı % 81’dir. Orman alanının kampüs alanına oranı % 64’tür. Kampüsteki peyzaj alanının kampüs alanına oranı % 19,8’dir. Kampüs içinde ormanlık ve peyzaj alanları dışında yağmur suyunun emiliminin sağlandığı alan 296.298 m²’dir ve %24’lük bir oranı temsil eder. Kişi başına düşen toplam açık alan oranı ise 12,1 m²’dir.

Tablo 1: MSKÜ Kampüs Alan Bilgisi (m²)

Kampüs Alanı	1.224.169
Toplam Kapalı Alanı	165.077
Toplam Zemin Kat Alanı	70.141
Ormanlık Alan	785.289
Peyzaj Alanı	72.440
Yol ve Park Alanı	168.652
Diğer	130.646

Üniversitemizin sürdürülebilirlik çalışmalarına ait alt yapı, yerleşim yeri, çalışan ücretleri dahil 3 yıllık ortalama bütçesi, 419.887 \$’dır. 2019 faaliyet raporunda verilen son 3 yıla ait toplam bütçe ortalaması ise 35.135.000 \$’dır. Sürdürülebilirlik çalışmaları için harcanan bütçe oranı son 3 yıl ortalaması için %1.2’dir.

2. ÜNİVERSİTE'NİN MEVCUT DURUMU

Bu bölümde üniversitemizin UI GreenMetric parametreleri özelinde mevcut durumu incelenmiştir.

2.1 Enerji ve İklim Değişikliği

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, enerji ve iklim değişikliği konularını birçok yönden değerlendirmektedir. Yıllar içinde, mevcut aydınlatma elemanları enerji verimli aydınlatma sistemleriyle ve ofis cihazları *Energy Star* derecelendirmesi olan enerji verimli ekipmanlar ile değiştirilmiş, daha yüksek verimlilik amacıyla geliştirilmiş iletim altyapımız ile elektrik tüketimimiz azaltılmıştır. Tablo 2’de, kampüste bulunan cihazlara ait toplam ve enerji verimli olanların envanter bilgileri verilmiştir.

Tablo 2: MSKÜ Kampüs Enerji Verimliliği Yüksek Cihaz Envanteri

Cihazlar	Toplam Sayı	Toplam Enerji Verimli Cihaz Sayısı	Yüzde
Tasarruflu	26179	6223	23,8
Havalandırma	291	69	2,7
Ofis Ekipmanları	2694	2402	89,2
		Toplam Yüzde	%29,8

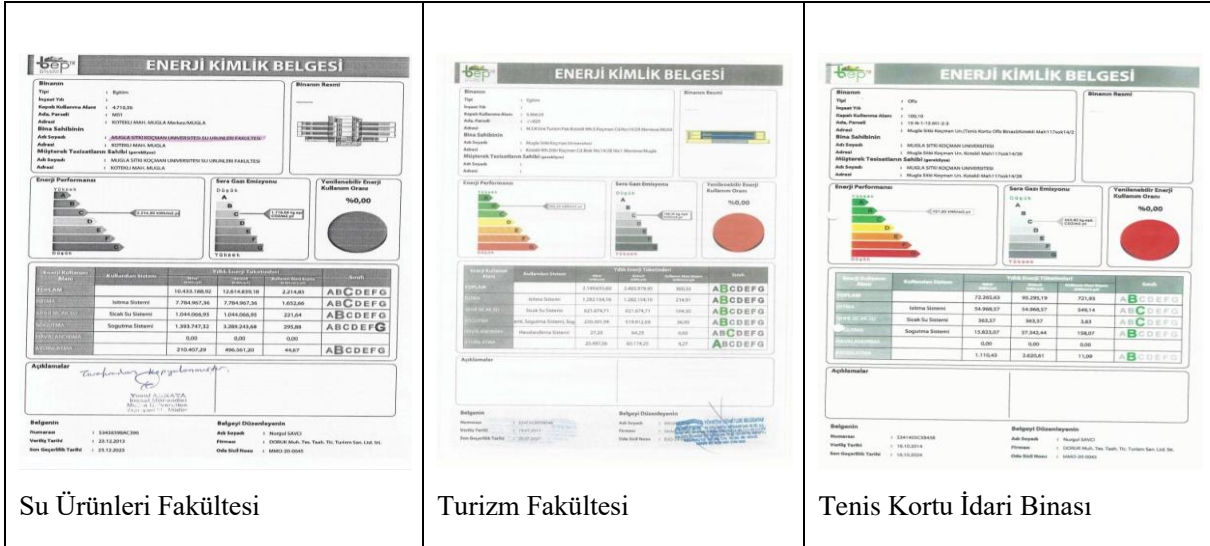
Enerji ve iklim değişikliğini ele almanın bir başka yönünün sadece enerjiyi nasıl kullandığımız değil, aynı zamanda enerjinin nasıl üretildiği de olduğunun farkındayız. Bu nedenle, ana kampüs binalarımızdan birine ve ana kampüs sınırları içinde bulunan bir restorana sabit bir PV sistemi kurduk. Yıllar içinde kapasitelerini daha yüksek kapasiteli PV panellerle değiştirerek artırdık. Ayrıca yakın gelecekte kapasitesi artırılacak bir rüzgâr türbini sistemi kurarak yenilenebilir enerji üretimimizi çeşitlendirdik. Şekil 5’te, kampüs içinde bulunan güneş panellerine ve rüzgâr tribününe ait fotoğraflar verilmiştir. Kampüs içinde yenilenebilir enerjiden elde edilen yıllık enerji miktarımız 152.523 kW-saat’tir.

Gezegemizin iklim değişikliğine karşı savaşmasına yardımcı olmak için karbon ayak izimizi elimizden geldiğince azaltmayı düşünmemiz gerektiğinin farkındayız. Bu kapsamda fosil yakıt tüketim miktarını azaltabilmek için binamızın ısı yalıtımında iyileştirmeler yaptık, kampüsümüzde hızı düşürmek için hız tümsekleri ekledik, eski ısıtma sistemlerini verimli

olanlarla değiştirdik. Şekil 6’da kampüs içinde bulunan Enerji Verimlilik Belgesi almış binalardan örnekler verilmiştir. Beş kampüs binamızda bu belge alınmıştır.

Şekil 5: Güneş Panelleri ve Rüzgâr Türbini

Şekil 6: Kampüsteki Bazı Binalara Ait Enerji Verimlilik Belgeleri

Kampüs içindeki bisiklet yollarımızı iyileştirdik ve her birimizin bu çabaya katkıda bulunabilmesi için öğrencilerimizi ve personelimizi kampüs içinde ve dışında gidip gelirken bisiklet kullanmaya teşvik ediyoruz (Şekil 7).

Şekil 7: Kampüsteki Bisiklet Yolu ve Sağlıklı Yaşam İçin Bisiklet Sürme Etkinliği

Kampüsümüzde akıllı bina uygulamaları bulunan binalara ait detaylar Tablo 3’te verilmiştir. Kampüs içindeki akıllı bina ekipmanlarının bulunduğu binaların toplam alanı 48,522 m²’dir. Akıllı bina uygulamaları bulunan binaların toplam bina alanlarına oranı %29,4’tür.

Kötekli kampüsü için hesaplanan elektrik, araba, servis ve motosiklet kaynaklı karbon ayak izimiz sırasıyla, 5.021,0, 3,5, 361,9 ve 16,7 metrik ton olup toplam 5.403 metrik ton’dur. Kötekli kampüste bir kişiye ait karbon ayak izi 0,22 metrik ton/ kişi’dir.

Bir yükseköğretim kurumu olarak, öğrencilerin her türlü enerji ve iklim değişikliği çabasının önemli bir parçası olması gerektiğinin farkındayız. Böylece öğrenci organizasyonları ve kulüpleri aracılığıyla halka ulaşmakta, sosyalleşmekte ve enerji ve iklim değişikliği anlayışını daha geniş ölçekte teşvik etmekteyiz.

Ana kampüsteki toplam elektrik kullanımı 5.976.986 kW-saat olup, kişi başına düşen elektrik tüketimi 243,65 kW-saat’ tir.

Yenilenebilir enerjiden elde edilen enerji miktarı 152.523 kW-saat olup, toplam enerji tüketiminin %2,6’sına denk gelmektedir.

Tablo 3: MSKÜ Kampüs Akıllı Binalar

No	Name	Otomasyon		Güvenlik				Enerji		Su		İç ortam				Aydınlatma				Bina alanı
		B1	B2	S1	S2	S3	S4	E1	E2	A1	A2	I1	I2	I3	I4	L1	L2	L3	L4	
1	Rektörlük	X	-	X	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X	7.721
2	Kütüphane	-	-	-	X	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	X	X	-	X	6.770
3	Atatürk Kültür Merkezi	X	-	X	-	X	-	X	X	-	-	X	-	-	-	X	-	-	X	7.336
4	Araştırma ve Uygulama Merkezi	X	-	-	X	X	-	-	X	X	-	X	-	-	-	X	-	X	X	16.178
5	Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi	X	-	-	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	4.642
6	Turizm Fakültesi	-	-	-	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X	5.875
7	Diğer binalar (akıllı olmayan)																			116.555

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde UI GreenMetric sera gazı azaltma programı bölümünün tüm kapsamlarında sera gazı emisyonlarını daha da azaltmak için sıkı resmi programlar uygulamayı hedeflemektedir. Üniversitenin sahip olduğu araçların kullanımının azaltılması ve ihtiyaç duyulan kişi sayısının en üst düzeye çıkarılması konusunda üniversitenin tüm akademik ve idari personeli Rektörlük tarafından resmi olarak bilgilendirildi. Yıllar içinde, kampüsümüzdeki güneş enerjisi sistemlerinin kapasitesini artırarak satın alınan (fosil yakıt bazlı) elektrik miktarını azalttık. Üniversitenin "0 atık" politikası, "Kağıt ve Plastik azaltma programı" vardır. Üniversite, Muğla Belediyesi ile atık alım anlaşması imzaladı. Ücretsiz bisiklet dağıtmak, bisiklet turnuvalarına katılmak gibi etkinlikler oluşturarak öğrencilerimizi ve tüm üniversite personelimizi kampüs ve şehrimiz içinde bisiklet tercih etmeye sürekli teşvik ediyoruz. Ana kampüsümüzde bisiklet yolu altyapımızı da geliştirdik. Üniversitemizin tüm personeli gerek olmadıkça uçakla seyahati tercih etmemeleri konusunda Rektörlük tarafından resmi olarak bilgi verildi.

2.2 Atık

Sıfır Atık Yönetmeliği doğrultusunda ekolojik ayak izimizi azaltmaya yönelik olarak Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğü kurulmuştur (Şekil 2) ve Koordinatörlüğe bağlı Sıfır Atık Yönetimi Birimi oluşturulmuştur. Sıfır Atık Yönetimi Birimi her birimden atanan Atık Sorumluları ile birlikte bir Akademik/ İdari ve atıkların toplanmasından sorumlu bir kadrolu/ sözleşmeli personelden oluşan alt grupları koordine etmektedir. Koordinatörlük Yönergesi Ek-1’de verilmiştir.

Sıfır atık yönetim sistemine geçiş öncesi Üniversite genelinde atık yönetimindeki mevcut durumun bilinmesi, sistemin kurulması için gereken ihtiyaçların tespit edilmesi için fizibilite çalışması yapılmıştır. Birimlerde bulunan Sıfır Atık kumbaralarındaki ihtiyaç eksiklikleri gözden geçirilmiştir. Eksikliklerin bulunduğu noktalara yeni kumbaraların yerleştirilmesi için çalışmalar başlatılmıştır. Şekil 8’de Kampüste yerleştirilen Sıfır Atık Kumbaralarına ait örnek bir fotoğraf verilmiştir.

Şekil 8: Kampüste Bulunan Sıfır Atık Kumbaralarına Örnek

Tablo 4’ te, Kampüste 1 yıllık atık miktar ve karakterizasyonuna ait bilgiler verilmiştir. Bu tabloya ek olarak 27,9 ton kullanılmış kâğıt bu yıl içinde lisanslı geri dönüşüm şirketine verilmiştir. Geri dönüşüme kazandırılan kâğıtlar %3,6 oranındadır.

Şekil 9 ve Şekil 10’da, Kampüs içindeki kâğıt ve plastik tüketimini azaltma hedefi taşıyan programlarımız verilmiştir. Kâğıt tüketimini azaltmak için ağ üzerinden çalışan ve kullanımı sınırlandırılan yazıcılar, resmi yazışmaların gerçekleştirildiği elektronik belge yönetim sistemi, derslerin daha az çıktı ile yürütülmesini sağlayan ders yönetim platformu, kâğıt ve plastik tüketiminin azaltılmasına yönelik bilgilendirme afişleri ve ekolojik ayak izimizi azaltmaya yönelik kabul edilmiş olan MSKÜ Sürdürülebilir Kampüs Politika belgesi kampüs içinde kâğıt ve plastik atık tüketiminin azaltılmasını hedefleyen programlardır.

<p>1 – EBSY (Elektronik Belge Yönetim Sistemi) DYS (Ders Yönetim Sistemi)</p>	<p>2- Ağ üzerinden çalışan yazıcılar ve personel için sınırlı kullanım</p>

Şekil 9: Kampüste Bulunan Kâğıt Atık Tüketimini Azaltma Program Örnekleri

<p>3 – Plastik Tüketimini Azaltmaya Yönelik Afiş</p>	<p>4 – Kağıt Tüketimini Azaltmaya Yönelik Afiş</p>

<p>5- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sürdürülebilir Kampüs Politika Belgesi</p>

Şekil 10 : Kampüste Bulunan Kâğıt ve Plastik Atık Tüketimini Azaltma Program Örnekleri

Kampüs içinde Atık Yönetimini planlı bir şekilde gerçekleştirebilmek ve Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından verilen Sıfır Atık Belgesini alabilmek için atık miktarı ve karakterizasyonu için çalışma yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda Tablo 4 elde edilmiştir.

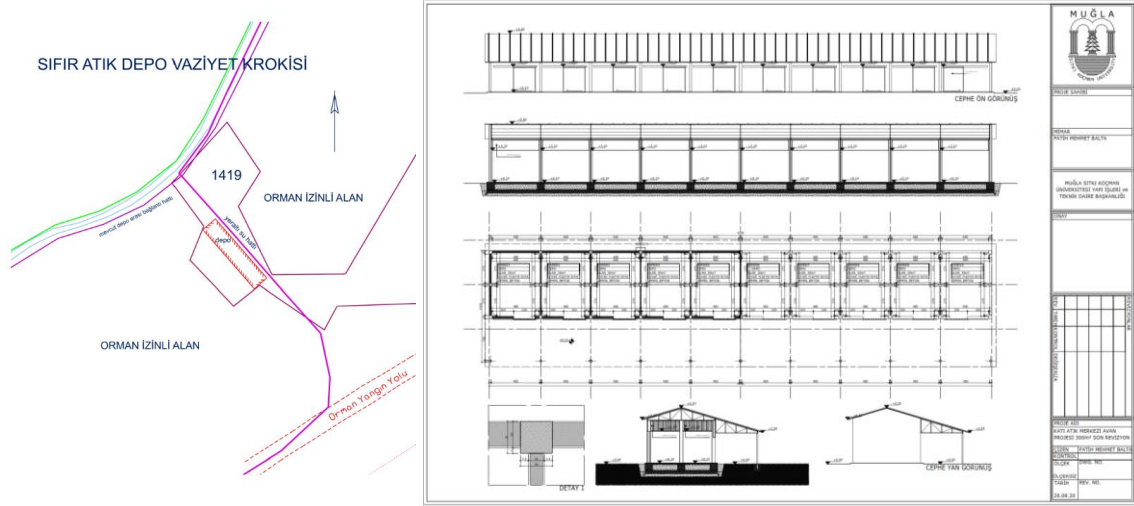
Sıfır Atık hedeflerimizi gerçekleştirebilmek için gerek kurum içi gerekse kurum dışından hocalarımızın desteği ile farkındalık eğitimleri gerçekleştirmekteyiz. Her hafta bir gün çevrimiçi Sürdürülebilirlik Farkındalık eğitimlerimiz ile gerek personelimizin gerekse öğrencilerimizin sürdürülebilir çevre konusunda bilgilendirmekteyiz. Yesilkampus.mu.edu.tr web sayfamızdan ve MSKU greencampus YouTube kanalımızdan bu etkinlikleri paylaşmaktayız. Stratejik hedeflerimiz arasında da bulunan UI GreenMetric başvuruları için gerekli olan sürdürülebilir alt yapı oluşturulmuş durumdadır.

Tablo 4: Atık Miktarı ve Karakterizasyonu (ton/ay)

Atık Karakterizasyonu		Yaz Mevsimi	Kış Mevsimi
Geri Kazanılabılır Atıklar (%)	Cam	4,17	6,67
	Metal	4,17	6,67
	Kâğıt/karton	12,50	15,80
	Plastik	16,70	37,50
	Toplam	37,50	66,70
Diğer Atıklar (%)	Atık İlaç		
	Bitkisel Atık Yağ	0,33	0,83
	Atık Pil	0,17	0,34
	Tekstil Atıkları	-	-
	Elektrikli ve Elektronik Eşya	1,00	1,00
	Hacimli Atıklar	2,00	2,00
Biyobozunur Atıklar (Mutfak atıkları, bahçe atıkları) (%)		5,83	6,67
TOPLAM		44,83	75,5

Kampüs içinde bulunan binaların koridor uzunlukları hesaplanmıştır ve yapılan bu ön çalışma ile Sıfır Atık kumbara sayılarına ve Geçici Atık Depolama kapalı alan m²'sine karar verilmiştir.

Şekil 11’ de yapılması planlanan geçici atık deposu vaziyet planı ve mimari detayları verilmiştir. Ruhsat çalışmaları tamamlanmak üzeredir.

Şekil 11: Yapılması Planlanan Geçici Atık Deposu Vaziyet Planı ve Mimari Detayları

Yönetimi sağlanmayan tehlikeli atıklar ise sertifikalı şirketler aracılığı ile bertaraf edilmektedir. Şekil 12’de Tehlikeli Atık Merkezine ait fotoğrafı görebilirsiniz. Tehlikeli atıklar bu depoda sınıflandırılarak ve akma, sızma ihtimalini ortadan kaldıracak şekilde saklanır ve anlaşma sağlanan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı onaylı sertifikalara sahip firmalar aracılığı ile bertaraf edilir.

Şekil 12: Tehlikeli Atık Deposu

Üniversitenin kendine ait bir atık su işleme tesisi bulunmamakla birlikte atık suların işlenerek bertarafından Muğla Belediyesi sorumludur. Belediyeye ait Konvansiyonel Atık Su İşleme Tesisleri Şekil 13’ te verilmiştir.

Şekil 13: Muğla Konvansiyonel Atık Su İşleme Tesisi

Kampüs içinde budama, çim biçme ve peyzaj çalışmalarından elde edilen atıkların komposta dönüştürülerek yeniden gübre olarak kullanılabilmesi için fizibilite çalışmaları ve toprak ve malzeme analizleri gerçekleştirilmiştir. Alınması planlanan parçalayıcı, karıştırıcı ekipmanları ile birlikte kampüs içinde kompost üretimine başlanacaktır. Yıllık 60 ton civarında bitki atığı ortaya çıkmaktadır.

2.3 Su

Üniversite genelinde su kaynaklarının korunması ve idareli kullanılması gerektiğinin farkındayız ve bu sebeple Üniversite içinde toplanan yağmur suları ayrı bir kanal ile yer altı sularına ulaşmaktadır. Üniversiteye ait bir Atık İşleme Tesisi bulunmamaktadır ancak, Belediye ile arıtılmış gri suyun kampüs içindeki peyzaj alanlarının sulanmasında kullanılabilmesi için yazışmalar yapılmaktadır. Lavabolarda toplam 1219 adet, tuvaletlerde toplam 1356 adet musluk bulunmaktadır ve bu muslukların 160 adedi enerji tasarrufludur (Şekil 14). % 6,6 oranında tasarruflu musluk kullanılmaktadır. Su hasadına yönelik fizibilite çalışmalarına başlamış bulunmaktayız. Üniversite bulunduğu bölgenin geçirimli olmasından dolayı yağmur suları yer altı sularına kolaylıkla ulaşmaktadır. Şekil 15’ te, yağmur sularının kanalizasyona katılmadan yer altı sularına ulaşmasını sağlayan drenaj sistemine ait fotoğraf bulunmaktadır. Sulamada su tasarruflu sulama yöntemlerine başvurulmaktadır.

Şekil 14: Kampüs İçindeki Su Tasarruflu Musluklar ve Sulama Sistemi

Şekil 15: Merkez (Kötekli) Kampüs İçindeki Yağmur Suyunu Kanalizasyondan Ayıran Drenaj Sistemi

2.4 Ulaşım

Sürdürülebilir bir kampüs olma yolunda karbon ayak izimizi azaltmak için ulaşım alanındaki mevcut durumu da inceledik. Merkez (Kötekli) Kampüs içinde üniversiteye ait toplam araç sayısı 44'tür. Merkez (Kötekli) Kampüsüne günlük giren araç sayısı 1300 ve günlük giren motosiklet sayısı 120'dir. Kişi başına düşen toplam araç 0,06'dır. Bu karbon ayak izimizin az olduğunu gösteren bir değerdir. Muğla Belediyesi, üniversiteye gelen otobüs seferlerini düzenlemektedir ve ihtiyaç duyulduğunda sefer sayıları arttırılmaktadır. Mevcut durumda 5 hat / 140 sefer bulunmaktadır. Her serviste ortalama yolcu sayısı 23'tür. Her servis günde 28 sefer yapmaktadır. Kampüs içinde desteklenen sıfır emisyon araçları bulunmaktadır ve Merkez (Kötekli) Kampüse giren günlük ortalama 50 araç bulunmaktadır. Kişi başı toplam sıfır emisyon araç sayısı oranı 0.0021'dir. Personel dışında kampüse girmek isteyenler 'A' Kapısını kullanmaktadırlar. Merkez (Kötekli) Kampüsümüzün içinde yaya ve bisikletli yolcu önceliği bulunmaktadır (Şekil 16). Bisiklet yollarımız ve yaya önceliğinin olduğu yerlerde hız limitini 30 m/s seviyesinde tutan kasislerimiz bulunmaktadır. Yayaya yol vermek ve emniyet kemeri

takmak kampüs içinde zorunludur. Araçların kaldırımlara park etmesi yasaktır ve sürücüler kurallara uymak zorundadır. Toplam park alanımız yaklaşık 8000 m²'dir. Toplam park alanı toplam kampüs alanının %1'inden azdır. Park alanlarının sınırlandırılması, azaltılması için yapılacak program hazırlık aşamasındadır. Yaya yollarında engelli yolcuları düşünecek tedbirler alınmıştır. Kampüs içinde bir aracın günlük yaklaşık seyahat mesafesi 2 km olarak hesaplanmıştır.

	
Yeni Servis Hattı	Öğrenciler için bedava bisiklet
	
Hız kesici kasis	Misafir araçlar için uyarı yazısı
	
Bisiklet yolu	Yaya yolu

Şekil 16: Merkez Kampüs içindeki ulaşım düzenlemelerine örnekler

2.5 Eğitim ve Araştırma

Merkez (Kötekli) Kampüsünde sürdürülebilirlik faaliyetlerinin sürekliliğini sağlayabilmek ancak ve ancak personel ve öğrencilerin pozitif katkıları ve farkındalıkları ile mümkün olacaktır. Bu çerçevede farkındalık seviyesinin artırılması için eğitim faaliyetlerinin içeriği ve sürekliliği önem arz etmektedir. Bu kapsamda atık yönetimine yönelik bu dönem başında

yapılan ilk eğitim Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından 1 Eylül 2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Her binaya atanan toplam 110 kişiden oluşan Atık Sorumluları bu etkinliğe katılmıştır (Tablo 5). Tablo 5’te dönem başından bu yana gerçekleştirilen etkinlikler ve katılımcı sayıları verilmiştir.

Merkez (Kötekli) Kampüsünde sürdürülebilirlik ile ilgili açılan ders sayısı 1192 adettir. Toplam ders sayısı 34816’ dır. Araştırma bütçeleri içinde sürdürülebilirlik çalışmalarına ait toplam bütçe 231600\$’dır ve toplam araştırma bütçesinin % 9,54’üdür. 3 yıl içinde basılan araştırma desteği ile basılan sürdürülebilirlik çalışmaları ile alakalı yayınların ortalaması 300’ den fazladır. Son 3 yıl içinde gerçekleştirilen etkinliklerin yıllık ortalaması 28,33’ tür. Üniversitemize ait yesilkampus.mu.edu.tr isimli aktif bir web sayfamız bulunmaktadır (Şekil 17). Kampüs içinde gerçekleştirilen Sürdürülebilirlik faaliyetleri ile alakalı araştırma ve çalışmalar web sayfamızda yıllık olarak raporlanmaktadır. Şekil 18’de bu etkinliklerden bazılarının afişleri verilmiştir. Sürdürülebilirlik ve Çevre ile alakalı kurulan toplam öğrenci topluluğu sayısı 29’ dur. Bu rapor sayesinde süreç izlenmekte, aksayan noktalar tespit edilmekte ve sonraki yıl için izlenecek strateji, gerçekleştirilecek hedefler ve uygulama politikaları kararlaştırılmaktadır.

Şekil 17: Sürdürülebilir Yeşil Kampüs web sayfamız (yesilkampus.mu.edu.tr)

Şekil 18: 2019-2020 yılları arasında gerçekleştirilen etkinliklerden bazıları

Tablo 5: Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğü Etkinlik Takvimi

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi					
Sürdürülebilir Yeşil Kampüs 2020 Etkinlik Takvimi					
Tarih	Gün	Saat	Konu /Başlık	Etkinlik Türü	Kişi / Kişiler
1.09.2020	Salı	13:30	Sıfır Atık Eğitimi	Webinar	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
9.09.2020	Çarşamba	13:00	Sürdürülebilirlik	Webinar	Araş. Gör. Dr. Vesile Hatun Akansel
9.09.2020	Çarşamba	13:15	Karbon Ayak İzi Uygulaması	Webinar	Çağrı ÇiftçiHände HayranHalil Ceylan
18.09.2020	Cuma	13:00	Byçee - Elektrikli Bisiklet Serüveni	Webinar	Emine İlhan
22.09.2020	Salı	13:00	Sürdürülebilir Kalkınma	Webinar	Dr. Onur Yıldız
6.10.2020	Salı	13:00	Sürdürülebilir Turizm	Webinar	Araş. Gör. Dr. Nur Çelik İlal
16.10.2020	Cuma	13:00	Türkiye'nin Eko-Verimliliği	Webinar	Prof. Dr. Aylin Çiğdem Köne
23.10.2020	Cuma	13:00	Sürdürülebilir Üniversite Nedir?İngiltere'den Örnekler	Webinar	Dr. Öğr.Üyesi Güliz Karaarslan Semiz
26.10.2020	Pazartesi	13:00	Sürdürülebilir Yaşamda Tüketim ve Eleştirel Yaklaşımlar	Webinar	Dr. Öğr.Üyesi Damla Özer
3.11.2020	Salı	13:00	Karbon Ayak İzi	Webinar	Doç.Dr. Oğuz Özdemir
09.11.2020	Pazartesi	13:00	Muğla Kirlilik Haritası	Webinar	Doç. Dr. Muhammet Mustafa ALPARSLAN
13.11.2020	Cuma	11:00	Eko Köyler	Webinar	Dr. Deniz Dinçel
16.11.2020	Pazartesi	13:00	MSKÜ Kampüs Bostanı	Webinar	Arş. Gör. Naz Fulya ÖZKARABACAK
24.11.2020	Salı	13:00	Sürdürülebilirlik ve Organik Tarım	Webinar	Prof. Dr. Mehmet Marangoz
8.12.2020	Salı	13:00	Sürdürülebilir Kentler	Webinar	Doç. Dr. Doğan BIÇKI
Etkinlik detayları için:					
Website: yesilcampus.mu.edu.tr					
Youtube: MSKU greencampus					
https://www.youtube.com/channel/UCdxS_dqJYciWAOqlupTxQkA					

3. STRATEJİ, HEDEF VE POLİTİKALAR

Bu bölümde Merkez (Kötekli) Kampüsteki mevcut durum gözetilerek sürdürülebilirlik alt kalemlerine ait gerçekleştirilecek faaliyetler planlanmıştır.

3.1 Enerji ve İklim Değişikliği

Karbon ayak izimizi azaltmaya yönelik yenilenebilir enerji kaynaklarından daha fazla faydalanmak adına araştırma projeleri gerçekleştirilecektir. Sürdürülebilir Kampüs Politika Belgesinde belirtilen politikalar birer program olarak uygulanmaya başlamıştır ve yaygın etkisi önümüzdeki yıl içinde gözlemlenecektir. Politika Belgesinde Enerji ve İklim Değişikliği ile ilgili kısım aşağıda verilmiştir. Bu politikalara ek olarak Üniversite personelinin zorunlu olmadıkça uçak seyahati yerine diğer alternatifleri tercih etmelerini sağlayacak bilgilendirme ve tavsiye programı oluşturulacaktır.

Enerji tüketiminin azaltılması ve enerji ihtiyaçlarının yenilenebilir kaynaklarla sağlanmasına dair politika

Madde – (1) Kullanılmadıkları durumda ofis bilgisayarları, yazıcı tarayıcı gibi ofis ekipmanları, aydınlatma ve iklimlendirme cihazları kapalı tutulur.

Madde – (2) Uyumlu tüm cihazların güç yönetimi özellikleri etkinleştirilir.

Madde – (3) Bina inşası ve işletmesinde uluslararası enerji verimliliği standartlarına uyulur.

Madde – (4) Yeni binaların tasarımı enerji bağlamında yaşam döngüsü değerlendirmesini içerir.

Madde – (5) Yeni binaların tasarımında enerji ölçme ve izleme sistemleri yer alır.

Madde – (6) Bütçe ve zaman kısıtlarının el verdiği ölçüde bina ve mekanik sistemlerin enerji ihtiyaçları kampüs içi üretimden sağlanır.

Madde – (7) Kampüs içi enerji ihtiyacının giderilmesinde; güneş (termal ve fotovoltaik), rüzgâr, biyokütle gibi alternatif kaynaklardan ve kojenerasyon, enerji geri kazanımı gibi yöntemlerden faydalanılır.

Madde – (8) Bütçe ve zaman kısıtlarının el verdiği ölçüde kampüs içi aydınlatma elemanları enerji verimli teknolojilerle yenilenir.

Madde – (9) Aydınlatma seviyeleri uluslararası standartlarca belirlenmiş asgari konfor seviyesi koşulunu sağlar.

3.2 Atık

Kampüs içinde ortaya çıkan atıkların envanterinin oluşturulması öncelikli stratejimiz olmakla birlikte, bunun gerçekleşmesi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından zorunlu kılınan Sıfır Atık Belgesi çalışmaları kullanılacaktır. Kaynağında ayrıştırmaya, kullanımı azaltıp, geri dönüşüme odaklı bir çalışma takvimi oluşturulmaktadır. Bu çalışma takvimi farkındalık eğitimleri ve tüketim azaltma programları ile desteklenecektir.

Bütün bu hedefler ve faaliyetler neticesinde, Üniversitemizden mezun olan öğrencilerin kendi sosyal hayatlarında da çevre bilinci yüksek, duyarlı bireyler olarak buldukları ortamlarda rol model olmaları hedeflenmektedir.

Tablo 6: Kısa ve Uzun Vadeli Hedefler

Yıllar	Sıfır Atık Sistemine Geçiş Hedefleri (%)			
	I. Çeyrek	II.Çeyrek	III.Çeyrek	IV.Çeyrek
2020	-	-	-	% 10
2021	% 20	% 30	% 40	% 50
2022	% 60	% 65	% 70	% 75
2023	% 80	% 85	% 90	% 100

Bu kapsamda Politika Belgesinde geçen ilgili maddeler aşağıda verilmiştir ve her bir madde bir uygulama politikası olacaktır.

Kâğıt, köpük / plastik / alüminyum tek kullanımlık ürünler ve plastik çantaların kampüs içinde tüketiminin sonlandırılmasına yönelik politika

Madde – (1) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Kampüsü içindeki kantin, restoran ve büfelerde çevre dostu olmayan, kullanım ömrü kısa köpük /plastik/alüminyum tabak, çatal, kaşık, bıçak

gibi tek kullanımlık ürünler kullanılamaz ve satışı yapılamaz (Salgın hastalık gibi zorunlu haller dışında).

Madde – (2) Çevreye ve insan sağlığına zararı olmayan kapların kullanılması için üniversite personeli ve öğrencilerine bilgilendirici ve teşvik edici eğitim verilir.

Madde – (3) Her birim, çalışanlarını ve öğrencilerini kendi yeniden kullanılabilir termos bardak ve saklama kaplarını ve bez çantalarını kullanmaları için teşvik eder.

Madde – (4) Yazışmalar “Elektronik Belge Yönetim Sistemi” üzerinden yapılır ve resmi olmayan yazışmaların ya da belgelerin çıktılarında çift taraflı çıktı alınır.

Madde – (5) Öğrenciler ile paylaşılacak ders dokümanları Üniversitemizin Ders Yönetim Sistemi veya diğer çevrimiçi yöntemler ile paylaşılır. Öğrencilerin minimum çıktı alma ihtiyacı duyacağı şekilde dersler işlenir.

Madde – (6) Üniversite içinde yapılacak toplantılarda, tek kullanımlık pet şişeler yerine, yeniden kullanılabilir ve doldurulabilir ürünler ile yiyecek, içecek servisi yapılır(Salgın hastalık gibi zorunlu haller dışında).

3.3 Su

Su tüketiminin azaltılması için su tasarruflu cihazların kullanılması ve gerektiğinde değiştirilmesi için bütçe kaleminin ayrılması planlanmaktadır. Belediye tarafından arıtılan atık suyun işlenmesi ile elde edilen gri su ile peyzaj alanlarının sulanması için Muğla Mentеше Belediyesi ile protokol imzalanacaktır. Bu kapsamda Politika Belgesinde geçen ilgili maddeler aşağıda verilmiştir ve her bir madde bir uygulama politikası olacaktır.

Su tüketiminin azaltılması ve su ihtiyaçlarının yenilenebilir kaynaklarla sağlanmasına dair politika

Madde – (1) Su tesisatlarının düzenli bakımları yapılarak kaçakların tespiti ve onarımı sağlanır.

Madde – (2) Gri su sistemlerinden faydalanarak kampüs içi su tüketiminde su tasarrufu sağlamak için gerekli çalışmalar yapılır.

Madde – (3) Su sarfiyatını azaltacak muslukların kullanılması ve tercih edilmesi için gerekli çalışmalar yapılır.

3.4 Ulaşım

Kampüs içinde kişi başına düşen sıfır emisyonlu araç miktarının arttırılmasına yönelik olarak, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan ulaşım alternatifleri için araştırma, geliştirme ve fizibilite çalışmaları gerçekleştirilecektir. Personel ve öğrencilerin servis araçlarını ve otobüsleri kullanmalarına yönelik farkındalık ve bilgilendirme programı gerçekleştirilecektir. Kampüs içindeki özel araç kullanımını sınırlandırmaya yönelik önemler belirlenecek ve uygulanabilirliği araştırılacaktır. Bu kapsamda Politika Belgesinde geçen ilgili maddeler aşağıda verilmiştir ve her bir madde bir uygulama politikası olacaktır.

Sürdürülebilir ulaşımın sağlanmasına yönelik politika

Madde – (1) Kampüs içindeki trafik işleyişi yaya önceliklidir. Yaya yollarının ve kaldırımların güvenli, konforlu ve engelli dostu olması yönünde gerekli iyileştirme çalışmaları yapılır.

Madde – (2) Bisiklet ve diğer sıfır emisyonlu araçların kampüs içindeki kullanımının yaygınlaştırılması için gerekli altyapı iyileştirmeleri gerçekleştirilir.

Madde – (3) Kampüs içindeki özel araçlar için uygulanan park yerini kısıtlamak ve sınırlamak amacıyla fiziki düzenlemelerin yapılması yönünde gerekli çalışmalar yapılır.

Madde – (4) Üniversite personeli ve öğrencilerine yönelik sürdürülebilir ulaşım ile ilgili olarak bilgilendirici ve teşvik edici etkinlik düzenlenir.

Madde – (5) Kampüsteki özel araç kullanımını azaltmaya yönelik etkin önlemler belirlenir ve uygulanır.

Madde – (6) Kampüsteki toplu taşımayı geliştirmeye yönelik olarak paydaş kuruluşlarla iş birliği yapılır ve toplu taşıma hizmet kalitesinin kampüs için arttırılması sağlanır.

3.5 Eğitim ve Araştırma

Öğrenci ve personelin sürdürülebilirlik hakkındaki farkındalıklarını arttırabilmek için eğitim, etkinlik faaliyetleri düzenlenecektir. Lisans öğrencilerimizi de araştırma sürecine dahil ederek, çevre, atık ve enerji problemlerine yönelik çözüm üretmeleri sağlanacaktır. Atık yönetimine yönelik personel ve öğrencilerin, azalt, yeniden kullan, geri dönüştür döngüsünü anlamalarına yönelik etkinlikler düzenlenecektir. Bu etkinlikler öğrenci topluluklarının desteği ile

gerçekleştirilecektir. Sürdürülebilir Kampüs Politikası için, üniversitenin eğitim ve araştırma politikaları belirlenecektir.

4. SONUÇ

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi kuruluşundan bu yana içinde bulunduğu doğa sebebiyle birçok faaliyetini çevreci bir şekilde gerçekleştirmektedir. Sürdürülebilirlik faaliyetleri ile birlikte bu çevreci vizyonumuz, kalıcı ve yaygın bir etki kazanmış olacaktır. Sıfır Atık Hedeflerimize ulaşmak için Enerji ve İklim Değişikliği, Atıklar, Su, Ulaşım ile Eğitim ve Araştırma faaliyetlerini ölçülebilir etkinlik, araştırma ve alt yapı iyileştirmeleri ile gerçekleştireceğiz.

EKLER:

EK-1 Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğü Yönergesi

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SÜRDÜRÜLEBİLİR YEŞİL KAMPÜS KOORDİNATÖRLÜĞÜ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı; Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi personeli ile öğrencilerinin sürdürülebilir bir çevrede yaşayabilmeleri için oluşturulan Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğü'nün amacına, faaliyet alanlarına, çalışma şekline, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge; Sürdürülebilir Yeşil Kampüs ile Üniversite içerisinde atık, enerji, su, ulaşım yönetimi ve benzeri konularda Üniversiteye ait politikaların oluşturulmasına ve bunların uygulanmasına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge; 12/07/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliği'nin 12 nci maddesi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Akademik ve İdari Birimler (AİB): Üniversitenin tüm akademik ve idari birimlerini,
- b) Atık: Üreticisi veya fiilen elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişi tarafından çevreye atılan veya bırakılan ya da atılması zorunlu olan herhangi bir madde veya materyali,
- c) Atık Sorumlusu: Birimlerin kullandığı binalar ve bu birimlerde bulunan öğrenci laboratuvarları, araştırma laboratuvarları, diğer laboratuvarlar ve diğer atık üreten tesislerin atık sorumlusu olarak görevlendirilen kişiyi,
- ç) Atık Üreticisi: Faaliyetleri sonucu atık oluşumuna neden olan kişi ve/veya atığın bileşiminde veya yapısında bir değişikliğe neden olacak ön işlem, karıştırma veya diğer işlemleri yapan herhangi bir gerçek ve/veya tüzel kişiyi (AİB'de eğitim-öğretim, araştırma, üretim ve hizmet faaliyetlerinde bulunan personeli),
- d) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,
- e) Kampüs: Üniversite merkez ve ilçe yerleşim yerleri ile kullanım alanlarını,
- f) Komisyon: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Komisyonunu,
- g) Koordinatör: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörünü,
- ğ) Koordinatörlük: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğünü,
- i) Öğrenci: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi öğrencilerini,
- j) Rektör: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörünü,
- k) Rektör Yardımcısı: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğünden sorumlu Rektör Yardımcısını,
- l) Üniversite: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Koordinatörlüğün Amacı ve Faaliyet Alanları

Koordinatörlüğün amacı

MADDE 5 – (1) Koordinatörlüğün amacı; Kampüs için sürdürülebilir yeşil kampüs, atık, enerji, su, ulaşım yönetimi ve benzeri konularda Üniversiteye ait politikaların oluşturulmasına ve bunların uygulanmasına katkı sağlamak; Üniversite faaliyetlerini ekolojik ayak izi azaltılmış ve kısıtlı kaynakların gelecek nesillere aktarımını sürdürülebilir bir şekilde planlamak için çalışmalar yapmak; Üniversite personeli ve öğrencilerinin çevreye duyarlılığını arttıracak faaliyet ve etkinlikleri düzenlemektir.

Koordinatörlüğün faaliyet alanları

MADDE 6 – (1) Koordinatörlüğün faaliyet alanları şunlardır:

- a) Kampüsteki sürdürülebilirlik faaliyetlerini düzenlemek.
- b) Kampüsteki farkındalık çalışmalarının yürütülmesi ve sürdürülebilir bir ortam oluşturulabilmesi için gerekli olan; su, atık, enerji yönetimi ve ulaşım politikalarının oluşturulmasında rehberlik etmek.
- c) Üniversitenin sıfır atık yönetim sisteminin kurulması ve işlemesi için destek sağlamak.
- ç) Üniversite personeli ve öğrencilerinin “azalt, yeniden kullan, geri dönüştür” gibi sürdürülebilirlik uygulamalarına yönelik farkındalıklarının artırılmasını sağlamak ve buna dair alışkanlıklarının oluşmasına destek olmak.
- d) Sürdürülebilirlik ile ilgili akademik faaliyetler düzenlemek.
- e) Öğrenci toplulukları ile birlikte farkındalık etkinlikleri düzenlemek.
- f) Üniversite personeli ve öğrencilerini, sürdürülebilirlik adına yapılacak faaliyetler hakkında bilgilendirmek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Koordinatörlüğün Yapısı, Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Koordinatörlüğün yapısı

MADDE 7 – (1) Koordinatör; çevre ve sürdürülebilirlik alanlarında uzmanlaşmış Üniversite öğretim elemanları arasından, Rektör tarafından üç yıl için görevlendirilir. Süresi dolan Koordinatör aynı usulle yeniden görevlendirilebilir.

(2) Koordinatörlük, faaliyetlerini Komisyon ile müştereken yürütür.

(3) Koordinatör, kendisine çalışmalarında yardımcı olması için Üniversite öğretim elemanları arasından bir kişiyi Koordinatör Yardımcısı olarak Rektör tarafından üç yıl süreyle görevlendirilmek üzere teklif eder. Koordinatöre, görevi başında olmadığı zamanlarda yardımcısı vekalet eder. Göreve vekaletin altı aydan uzun sürmesi durumunda aynı usulle yeni bir Koordinatör görevlendirilir. Koordinatörün görev süresinin dolması veya herhangi bir sebeple görevinden ayrılması halinde Koordinatör Yardımcısının görevi de sona erer.

Koordinatörün görevleri

MADDE 8 – (1) Koordinatörün görevleri şunlardır:

- a) Koordinatörlüğü temsil etmek.
- b) Komisyon gündemini oluşturmak ve alınan kararları uygulamak.
- c) Koordinatörlüğün amaçlarını gerçekleştirmek için gerekli çalışmaları yapmak.
- ç) Koordinatörlüğün yıllık faaliyet raporunu Rektörlüğe sunmak.
- d) Koordinatörlük çalışmalarıyla ilgili olarak Komisyonun görüşü doğrultusunda gelecek yılın çalışma programını hazırlamak.

- e) Koordinatörlükte çalışan, yarı zamanlı ve gönüllü öğrencilerin çalışmalarına nezaret etmek ve bunları yönlendirmek.
- f) Üniversitenin atık yönetimi politikalarını ve “Sıfır Atık Yönetim Sistemi” ni oluşturmak ve işlemlerini sağlamak.
- g) Bu Yönergenin ve Üniversitenin atık yönetimi planı ve politikalarının doğru bir şekilde uygulanmasına katkı sağlamak.
- ğ) Atık yönetimi sürecinde görev alan tüm birimlerin, kurulların ve idari personelin düzenli ve etkin çalışmasına katkı sağlamak.
- h) AİB’de bilgilendirme faaliyetleri yürütmek ve faaliyet alanı ile ilgili eğitim faaliyetleri planlamak ve Rektörlüğün onayına sunmak, onaylanan eğitim ve seminer faaliyetlerini organize etmek.
- i) Gerekli hallerde atıklar ve atık yönetimi konularında Rektörlüğe ve AİB’lere bilgi, teknik destek ve talep halinde danışmanlık hizmetleri vermek.
- j) Kampüsteki her bina için belirlenecek atık sorumlularını Rektörlüğe önermek.
- k) Görev alanı ile ilgili kanun ve yönetmeliklerdeki değişiklikleri izlemek ve bunlarla ilgili çalışmalar yapmak.
- l) İdari ve Mali İşler Dairesi ve Yapı İşleri ve Teknik Dairesi ile birlikte, Kampüs içindeki atıkların, geri dönüştürülmesi ve gerektiğinde yeniden kullanılması konusunda çalışmalar yapmak.
- m) İdari ve Mali İşler Dairesi ve Yapı İşleri ve Teknik Dairesi ile koordineli olarak sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında ihtiyaç duyulacak envanter ve dokümantasyon işlemleri için çalışmalar yapmak.
- n) Atık, su ve enerji tüketimini azaltacak tedbirlerin alınması ve uygulamaya geçirilmesi için Yapı İşleri ve Teknik Dairesi ve diğer AİB ile iş birliği içinde çalışma yapmak.
- o) Atıkların toplanması, idaresi ve uzaklaştırılmasında 2872 sayılı Çevre Kanunu, Sıfır Atık Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuatın Üniversiteye yüklediği yükümlülüklerin yerine getirilmesi için ilgili birimlere destek olmak.
- ö) Atık yönetimini, atıkların insan sağlığına ve çevreye yönelik zararlı etkisini en aza indirecek şekilde uygulamak.
- p) Personelin, Üniversitenin sürdürülebilir yeşil kampüs politikaları ve bunlara dayalı uygulamalardan haberdar olması için gerekli bilgilendirme çalışmaları yapmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Komisyonunun Oluşumu ve Çalışma Usul ve Esasları

Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Komisyonu

MADDE 9 – (1) Komisyon; Koordinatör başkanlığında, Koordinatör Yardımcısı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanı, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanı ve Koordinatörlüğün görev alanıyla ilgili çalışmaları olan veya gönüllü katkı sağlamak isteyen Üniversite akademik/idari personeli arasından seçilen beş üye olmak üzere en az dokuz üyeden oluşur. Seçilen üyelerin görev süresi üç yıldır. Süresi biten üyeler yeniden seçilebilir.

(2) Komisyonun görevleri şunlardır:

- a) Koordinatörlüğün çalışmaları ile ilgili kararları almak.
- b) Koordinatör ve Komisyon üyelerinin önerilerini görüşmek ve karara bağlamak.
- c) Proje grupları ve benzeri alt birimlerin oluşturulması, çalışma esaslarının belirlenmesi ve çalışmaların gerçekleştirilme sürecine ilişkin kararları almak.

ç) Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla yapılacak ortak çalışmalar için iş birliği esaslarını belirlemek, hazırlanan protokolleri incelemek ve görüş bildirmek.

Toplantı

MADDE 10 – (1) Komisyon, her yarıyılın başında olağan ve gerektiğinde olağanüstü olarak toplanır.

(2) Toplantı nisabı üye tam sayısının yarısından fazlasıdır. Kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Toplantılarda yapılan oylamada çekimser oy kullanılamaz.

(3) Komisyon toplantıları, Üniversitenin çevre ve sürdürülebilirlik ile ilgili topluluklarına mensup tüm öğrencilere ve konuya ilgi duyan personele açıktır. Komisyon ihtiyaç duyduğunda kapalı oturum da yapabilir.

Gündem

MADDE 11 – (1) Toplantı gündemi, Komisyon üyelerinden gelen talepler de gözetilerek Koordinatör tarafından hazırlanır. Gündem dışındaki hususların görüşülmesi için toplantıda karar alınması gerekir.

Toplantı tutanağı

MADDE 12 – (1) Toplantı sonunda, görüşülen hususlarla ilgili olarak alınan kararlar tüm üyelerce imzalanmış bir tutanağa bağlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sıfır Atık Yönetim Sisteminin Kurulması ve Atık Sorumluları

Sıfır Atık Yönetimi Biriminin kurulması

MADDE 13 – (1) Koordinatörlük bünyesinde “Sıfır Atık Yönetimi Birimi” kurulur.

(2) Sıfır Atık Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat kapsamında yürütülmesi gereken faaliyetler Koordinatörlük, İdari ve Mali İşler Dairesi ve Yapı İşleri ve Teknik Dairesi iş birliğiyle gerçekleştirilir.

Atık Sorumluları ve görevleri

MADDE 14 – (1) Akademik birimlerde atık sorumlusu, Enstitü/Fakülte/Yüksekokul sekreteridir. Diğer birimler için atık sorumlusu Koordinatörlüğün önerisi üzerine Rektörlük tarafından belirlenir.

(2) Atık Sorumlularının görevleri şunlardır:

a) Sorumluluğundaki birimlerde atık oluşturma potansiyeli olan faaliyetleri belirlemek ve takip etmek.

b) Sorumlu olduğu birimde atık üretimini en aza indirecek gerekli tedbirleri Koordinatörlük ve ilgili daire başkanlıkları ile iş birliği yaparak almak.

c) Atıkların insan sağlığı ve çevreye yönelik zararlı etkisini giderecek veya en aza indirecek şekilde ambalajlanmasını ve etiketlenmesini sağlamak.

ç) Atıkların, oluşturulacak geçici atık depolama sahalarında saklanmasını ve buradan Kampüse ait merkezi geçici depolama sahasına nakliyesini sağlamak.

d) Biriminde üretilen atıklara ilişkin kayıtları tutmak, gerektiğinde tüm bilgi ve istatistikleri Koordinatörlüğe iletmek.

e) Atık toplama tarihleri de dahil olmak üzere bu Yönergede öngörülen atık yönetimine ilişkin ayrıntıları kendi biriminde duyurmak.

f) Atıkların üretim yerinde saklanması/depolanmasında Üniversitenin İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğü ile iş birliği yapmak.

Atık Üreticileri

MADDE 15 – (1) Atık Üreticilerinin sorumlulukları şunlardır:

- a) İlgili mevzuatın ve bu Yönergenin atık üreticilerine yüklediği yükümlülükleri yerine getirmek için gerekli duyarlılık içinde olmak.
- b) Atık oluşumunu önlemek, bu mümkün değilse atık üretimin en aza indirilmesini sağlamak.
- c) Mümkünse atık içeriğinin geri kazanılması, tehlike içeriğinin azaltılması/ortadan kaldırılması, nihayetinde uygun saklama ve depolamanın yapılmasını sağlamak.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Personel ihtiyacı

MADDE 16 – (1) Koordinatörlüğün personel ihtiyacı, 2547 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca, Rektör tarafından görevlendirilecek akademik ve/veya idari personel tarafından karşılanır.

(2) Koordinatörlükte, personelin yanı sıra kısmi zamanlı öğrenci ve gönüllü öğrenciler de görev alabilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 17 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Yönerge Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönergenin Kabul Edildiği Senato Kararının	
Tarihi	Sayısı
24/09/2020	584/4

EK-2: 330 m²'lik Geçici Atık Deposu Mimari Plan ve Detayları

